

**Kooskõlastustabel sotsiaalministri määruse „Nõuded ilu- ja isikuteenuste osutamisele“ muutmise määruse
seletuskirja juurde**

	Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	
1.	Eelnõu eesmärk parandada solaariumiteenuse ohutust on põhjendatud. Samas toovad kavandavad muudatused ettevõtjatele kaasa täiendava halduskoormuse ja võimaliku kulumõju, mida seletuskirjas on hinnatud pigem tagasihoidlikult. Eelnõus täpsustatakse oluliselt tehnilise dokumentatsiooni nõudeid (määrates detailse kohustusliku andmekoosseisu) ning lampide vahetuse dokumenteerimist ning kehtestatakse uus siduv kiirgusintensiivsuse piir. Seletuskirja kohaselt on praktikas dokumentatsioon sageli puudulik ning varasemate järelevalveandmete põhjal ei vasta märkimisväärne osa seadmetest kehtestatavale piinormile. Sellest tulenevalt võib muudatus mõjutada märkimisväärtset osa ettevõtjatest. Seletuskirjas ei ole piisavalt käsitletud ega põhjendatud, kas kavandatud nõuete rakendamine on ettevõtjate jaoks mõistliku aja jooksul praktiliselt teostatav, ega selgitatud, kuidas peaks ettevõtja toimima olukorras, kus nõutav tehniline dokumentatsioon puudub või ei ole seda enam võimalik hankida. Soovitame eelnõud täiendada üleminekuperioodi vajalikkuse hinnanguga ning anda ettevõtjatele õigusselge arusaam, kuidas tuleb toimida olukordades, kus nõutav tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav.	Arvestatud. Täname tähelepanekute ja soovitude eest. Mõju hindamisel on arvestatud, et kavandavad muudatused võivad mõjutada arvestatavat osa solaariumiteenuse osutajatest. Samas on mõju iseloomult hinnatud mõõdukaks, kuna see seondub peamiselt ühekordsete kuludega seadmete vastavusse viimisel ning piiratud täiendava halduskoormusega ega muuda oluliselt teenuse osutamise igapäevast korraldust. Nõuete kujundamisel on arvestatud järelevalvepraktikat ning sektori esindajate tagasisidet. Sektori tagasisides ei vaidlustatud nõuete põhimõttelist rakendatavust, kuid juhiti tähelepanu mitmetele praktilistele täpsustusvajadustele, eelkõige seoses tehnilise dokumentatsiooni sisuga. Sellest tulenevalt korrigeeriti eelnõu lisa 2 nõudeid ning eemaldati mitmed andmekoosseisu punktid, mis ei ole tootja või importija tehnilises dokumentatsioonis tavapäraselt esitatud, kuid on tuletatavad olemasolevate andmete põhjal. Sealjuures tuleb arvestada, et eelnõus sätestatav kiirguse piirväärtus ning sellega seotud ohutusnõuded ei ole teenuseosutajatele sisuliselt uued. Nimetatud nõuded tulenevad harmoneeritud standardist EVS-EN 60335-2-27,

	Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
		mis on koostatud madalpingedirektiivi alusel, ning nende järgimine on olnud nõutav ka kehtiva õiguse kohaselt. Eelnõuga tuuakse need nõuded määruse tasandile, et tagada õigusselgus ning välistada kahtlus nende rakendamise kohustuslikkuses. Samuti on Terviseameti järelevalvepraktika näidanud, et standardi nõuete täitmine ei ole olnud ühtlane, mistõttu on vajalik nende sõnaselge sätestamine. Tagasiside põhjal ei ole esitatud vajadust pikema üleminekuperioodi kehtestamiseks. Seletuskirja on täpsustatud rakendamise ja dokumentatsiooni käsitlemise osas, sealhulgas selgitatud, kuidas tegutseda olukorras, kus nõutav tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav. Täiendatud on seletuskirja ka üleminekuperioodi vajalikkuse hinnanguga. Nõuete rakendamise toetamiseks ning ühtlase tõlgendamise tagamiseks on kavas koostada täiendavad juhendmaterjalid.
	MTÜ Eesti Solaariumikoda	
2.	Esialgne üldkommentaar: Üldine mulje on positiivne, muudatus aitab kaasa solaariumiteenuse taseme ühtlustamisel ja võimaldab konkreetsete mõõdikute rakendamist. Solaariumilampide maksimaalse kiirgusintensiivsuse kehtestamist 0,3W/m² on juhtivad päevituskeskused juba aastaid praktiseerinud, samas olen nõus, et turul leidub ka neid, kes kasutavad suuremat kiirgusintensiivsust pakkuvaid seadmeid. Siinkohal on igas mõttes õige võimalikult täpselt fikseerida uute lampide näitajad, mis annaks kindlust, et antud solaarium vastab normidele. Määruse muudatus, lisa 2 keskendub solaariumi dokumentatsioonile ja selles on mitmed punktid, mis tekitavad rohkem segadust kui selgust. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): Tänan selgituste eest. Meie eesmärgiks on alati olnud selged ja arusaadavad reeglid, mis ei koormaks teenuse osutajaid liigse bürokraatiaga ja teiselt poolt	Täname tagasiside eest. Nõustume, et muudatus aitab kaasa solaariumiteenuse ühtlasema taseme tagamisele ning selgete ja mõõdetavate ohutusnõuete rakendamisele. Samuti on arvestatud märkusega vajaduse kohta tagada nõuete selgus ning vältida teenuseosutajatele ebavajaliku halduskoormuse teket. Sellest tulenevalt on eelnõu täpsustatud tehnilise dokumentatsiooni nõuete osas, korrigeeritud lisa 2 andmekoosseisu ning eemaldatud mitmed punktid, mis ei ole tootja või importija tehnilises dokumentatsioonis tavapärased esitatud. Muudatuste eesmärk on vähendada ebaselgust ja

	Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
	vastaks EU kehtivatele normidele. Et saada parem ülevaade ja võrdlus meie eelnõu ja EU riikides valitsevate määrustega ja üldiste trendidega konsulteerisin ka ESA ühinguga (European Sunlight Association), mille hulka kuulub ka Solaariumikoda. Allpool siis mõned märkused eelnõu punktide kohta. Rõhutan, et segadust tekitavad vaid üksikud punktid solaariumide tehnilise dokumentatsiooni nõuetes.	tagada, et nõuded oleksid üheselt mõistetavad ja praktikas rakendatavad. Täiendavad selgitused on viidud seletuskirja, et toetada nõuete ühtset tõlgendamist ja kooskõla Euroopa Liidu praktikaga.
3.	P1-3 on arusaadav ja loogiline nõue.	Täname tagasiside eest.
4.	P4. paigaldamisandmed (käiduloenduri algseis (h), kuupäev (päev, kuu, aasta), paigaldaja nimi ja allkiri); See on ilmselt mõeldud solaariumidele, mis on vahetanud omaniku ja mida on korduvalt Eestis paigaldatud? Tekitab küsimust käiduloenduri näit. Mis tähtsust omab näit, mis oli 10 aastat tagasi, kui see on iga lampide vahetusega uuendatud? Kuidas saab solaariumi omanik käiduloenduri üldarvu kui solaariumi mudel seda ei võimalda? See võib tekitada palju arusaamatust ja liigset tööd nii solaariumi omanikule kui järelevalvele. Kui selle all on mõeldud käiduloenduri näit viimasest lampide vahetusest siis tuleks see täpsustus sisse tuua, samas on kehtiv nõue selle käiduloenduri tõestamiseks juba toodud paragrahv 12, lõige 2.	Arvestatud. Pärast kooskõlastusringil esitatud märkuste analüüsimist hinnati paigaldamisandmete nõuet täiendavalt ning leiti, et tegemist ei ole tootja tehnilise dokumentatsiooni hulka kuuluvate andmetega, vaid teenuse osutamise käigus tekkiva töökorraldusliku teabega. Seetõttu ei ole põhjendatud nende andmete sätestamine määruse lisas 2 tehnilise dokumentatsiooni nõuetena. Nimetatud andmed on jätkuvalt olulised seadme kasutuse jälgitavuse seisukohalt, kuid nende kogumist ja haldamist käsitletakse edaspidi juhendmaterjalides, kus on võimalik paindlikumalt arvestada erinevate seadmete ja kasutusolukordade eripäraga.
5.	P5. standardi tähis ja pealkiri, kui vastavushindamisel on järgitud standardit; Eestis kasutusel olevad solaariumid on eranditult toodetud Euroopa tootjate poolt. See tähendab, et solaarium ei saa olla mitte vastav EL kehtivatele standarditele. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): Viidata tuleks standardi EN IEC 60335-2-27 väljalaske aastale. Standardit on modifitseeritud ja solaariumi tootmise aastal ei pruugi kehtida sama standardi versioon kui täna.	Arvestatud. Peale korrigeeritud lisa 2 on edaspidi tegemist punktiga 4. Punkti sõnastust on eelnõus ja seletuskirjas täpsustatud ja selgitatud, et dokumentatsioonis tuleb esitada vastavushindamisel kasutatud standardi tähis, pealkiri ning võimaluse korral ka kasutatud versiooni või väljaande andmed. Samas ei ole standardite rakendamine kohustuslik ning vastavushindamine võib tugineda ka muudele asjakohastele tehnilistele lahendustele ja dokumentidele. Vastavuse

	Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
		tõendamine põhineb tootja dokumentatsioonil (sh CE-märgisel), mille olemasolu peab teenuseosutaja enne seadme kasutamist tagama.
6.	P6. mõõdetud või arvutatud efektiivne kogukiiritustihedus erüteemtoime spektri järgi (W/m²); UV-indeks, arvutaja või mõõtja nimi, kuupäev; Mis on selle punkti eesmärk? Uus, tehasest välja tulnud solaarium, on varustatud dokumentatsiooniga, kus on toodud kõik erütemset kiirgust puudutavad näitajad. Vanema solaariumi lampide vahetamisel on samuti näitajad fikseeritud vahetuse aktiga ja lampide vastavust on võimalik visuaalselt kontrollida. Miks ja millal peaks näitusid uuesti mõõtma? Kui lampide tunninäit ületab ettenähtud aja siis kuuluvad need vahetamisele igal juhul. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): Seda teavet tootjad tavaliselt ei esita, kuna solaariumil olev CE-märgis tagab, et maksimaalne kiiritustihedus on 0,3 W/m² ning päevitamise ajakava ja taimer maksimaalne seadistus arvutatakse ja fikseeritakse mõõdetud kiiritustiheduse väärtuste põhjal. Kuigi tegemist ei ole teabega, mida tavaliselt tuleb esitada tarbijale või ametiasutustele, peaks siiski olema võimalik seda tootjalt küsida. UV-indeksi nõudmine on ebatavaline, kuna kõik teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kiirguskaitseasutused on keeldunud UV-indeksi kasutamisest solaariumide puhul. Samas on UV-indeksi arvutamine lihtne, kuna see on lihtsalt 40 korda erütemne kiiritustihedus (0,3 W/m² solaariumil on UV-indeks 12).	Arvestatud. Pärast kooskõlastusringil esitatud märkuste analüüsimist täpsustati nõude ulatust. Leiti, et kogukiiritustihedust, UV-indeksit ning nendega seotud andmeid ei ole põhjendatud käsitada kohustusliku tootja tehnilise dokumentatsiooni osana, vaid oluline on, et need näitajad oleksid teenuseosutaja juures usaldusväärselt tõendatud ja vajadusel kontrollitavad. Seetõttu on punkt lisast 2 eemaldatud. Kuigi tootja dokumentatsioon võib sisaldada vastavaid andmeid, ei ole need praktikas alati kättesaadavad, eriti vanemate seadmete või lampide vahetamise korral. Sellisel juhul on võimalik näitajad esitada muude asjakohaste dokumentide alusel, sh mõõtmiste või arvutuste kaudu. Täiendavad selgitused kogukiiritustiheduse, UV-indeksi ning nende kasutamise kohta on toodud seletuskirjas § 12 lõike 5 juures.
7.	P 7. UV-seadme tüübinumber kujul „UV tüüp X“, kus X = 1, 2, 3 või 4. On kooskõlas EL normidega. Need andmed väljastab reeglina solaariumi tootja. Samas, kui vanemate seadmete puhul ei vasta antud näitajad määrusele, peaks arvestama sellega, et solaarium on modifitseeritud, ehk varustatud lampidega, mis vastavad uuele määrusele. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): Kuigi UV-tüüp on osadel seadmetel endiselt märgitud, ei ole see tulevikus enam nii Euroopa Komisjoni otsuse tõttu. Peamine nõue on nüüd 0,3 W/m² ning see peab	Arvestatud. Pärast kooskõlastusringil esitatud märkuste analüüsimist hinnati UV-seadme tüübi andmete nõuet täiendavalt. Leiti, et kuigi UV-tüüp on oluline näitaja solaariumiseadme omaduste ja kasutustingimuste hindamisel, ei ole põhjendatud selle käsitlemine kohustusliku tootja tehnilise dokumentatsiooni osana.

	Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
	olema täidetud kõikide solaariumide puhul, sõltumata UV-tüübist. Seda küsimust tuleks ministeeriumiga arutada, kuna see ei ole kooskõlas EL-i menetlustega.	Arvestades, et tootja ei pruugi UV-tüüpi kõikidel juhtudel esitada ning seadme vastavust hinnatakse eelkõige kogukiiritustiheduse piirväärtuse alusel, eemaldati vastav punkt lisa 2 loetelust. UV-tüübi seos kogukiiritustihedusega ning selle roll seadme ohutuse hindamisel on selgitatud § 12 lõike 5 põhjenduses.
8.	P8 UV ekvivalentsuskoodi piirkond On kooskõlas EL normidega. Need andmed väljastab reeglina solaariumi tootja. Samas, kui vanemate seadmete puhul ei vasta antud näitajad määrusele, peaks arvestama sellega, et solaarium on modifitseeritud, ehk varustatud lampidega, mis vastavad uuele määrusele. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): See info peaks olema leitav solaariumi pealt, solaariumi manualist või tehnilisest passist.	Täname tagasiside eest. Peale korrigeeritud lisa 2 on edaspidi tegemist punktiga 5. UV-ekvivalentsuskoodi piirkonna andmed on olulised solaariumiseadmes kasutatavate lampide kiirgusomaduste hindamisel, sobivuse kontrollimisel ning seadme ohutu kasutamise tagamisel. Täpsustuseks lisati eelnõusse sõnastus „lampide UV ekvivalentsuskoodi piirkond“, et rõhutada seost konkreetselt seadmes kasutatavate lampidega. Nimetatud andmed sisalduvad üldjuhul tootja dokumentatsioonis või on tuvastatavad seadme juures olevast teabest (nt seadme märgistuselt, kasutusjuhendist või tehnilisest passist).
9.	P9 mõõdetud või arvutatud standardse erütemse kiiritusdoosi 100 J/m² saamiseks kuluv aeg (sekundites), minimaalse erütemse kiiritusdoosi 250 J/m² saamiseks kuluv aeg (sekundites); On kooskõlas EL normidega. Need andmed väljastab reeglina solaariumi tootja. Samas, kui vanemate seadmete puhul ei vasta antud näitajad määrusele, peaks arvestama sellega, et solaarium on modifitseeritud, ehk varustatud lampidega, mis vastavad uuele määrusele. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): Seda teavet tootja tavaliselt ei esita, kuid see peaks olema kättesaadav päevitusseansi ajakavas.	Arvestatud. Pärast kooskõlastusringil esitatud märkuste analüüsimist täpsustati nõude ulatust ning leiti, et standardse ja minimaalse erütemse kiiritusdoosi saavutamiseks kuluvat aega ei ole põhjendatud käsitada kohustusliku tootja tehnilise dokumentatsiooni osana. Seetõttu on vastav punkt lisast 2 eemaldatud. Nimetatud teave võib olla esitatud muudes seadmega seotud materjalides, näiteks päevitusseansi ajakavas. Oluline on, et teenuseosutajal oleksid seadme UV-väljundit iseloomustavad

	Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
		andmed kättesaadavad, vajaduse korral ka mõõtmistulemuste alusel, et hinnata seadme vastavust ja määrata ohutu kokkupuuteaeg.
10.	P10 taimeri maksimaalne üksikdoosi seadistus J/m², taimeri talitluse kontroll, kuupäev, kontrollija nimi ja allkiri. Kui selle punkti eesmärk on määrata maksimaalselt lubatud seansi pikkuse siis seda ei saa seadistada ühele arvule. Seansi pikkus määratakse vastavalt kliendi nahatüübile ja kliendi päevituskogemisele. Nii on ka reaalne päevitusaeg varieeruv. Solaariumid on varustatud erinevate „taimeritega“ alates lihtsamatest kuni arvuti poolt juhitud programmideni. Praktikas ei ole taimerite kontroll sellisel kujul efektiivne sest seansi pikkuse osas langetab otsuse salongi personal, kes on saanud vastava väljaõppe. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): Solaariumide sisemise taimeri maksimaalne seadistus on piiratud väärtusega 600 J/m². Seetõttu on see sõltumatu salongi taimerist maksimaalse ajapiirangu nõude täitmiseks. Seda kontrollitakse tüübikatsuste käigus ja/või tootmise lõppkontrollis. Seega kui solaarium vastab 0,3W/m² normile siis on ka selle taimer tehases vastavalt seadistatud. Selle kohta puudub eraldi akt või allkiri. Tehniliselt ei ole võimalik kuidagi „plommida“ või seadistada väliseid taimereid, seda ei nõua ka EL riikide üldine praktika. Pööran ka tähelepanu, et ei ole ka võimalik piirata päevitamast järjest 2-3 seansi, mis on ilmselgelt kõikide soovitatud normide ületamine. Praktikas aga sellist üledoseerimist ei juhtu sest teenuse osutaja lihtsalt ei luba seda. Leian, et professionaalsed teenusepakkujad omavad vastavat kompetentsi ja teadmisi.	Arvestatud. Pärast kooskõlastusringil esitatud märkuste analüüsimist täpsustati nõude ulatust ning leiti, et taimeri maksimaalset üksikdoosi seadistust ja sellega seotud kontrolliandmeid ei ole põhjendatud käsitada kohustusliku tootja tehnilise dokumentatsiooni osana. Seetõttu on vastav punkt lisast 2 eemaldatud. Nimetatud teave on seotud teenuse ohutu osutamisega ning peab põhinema seadme UV-väljundit kajastavatel usaldusväärsetel andmetel (nt tootja dokumentatsioonil või vajaduse korral mõõtmistulemustel). Seda käsitletakse edaspidi töökorraldusliku ja selgitava teabena, mitte tootja tehnilise dokumentatsiooni kohustusliku osana.

	Märkuse sisu	Märkuse kommentaar
11.	Kokkuvõtteks. Kuigi määruse muudatus on vajalik ja selle rakendamine parandab teenuse ohutust ja kvaliteeti, toovad seadmete dokumentatsiooni nõutud andmed rohkelt paberimajandust, mis lisab oluliselt koormust nii salongi omanikule kui järelvalvele. Lisa 2, P4, P6, P10 on mitmeti tõlgendatavad ja nende täitmine tekitab omajagu segadust. Täiendav kommentaar (esitatud pärast Sotsiaalministeeriumi selgitusi): Võib olla kordan ennast aga leian, et kehtestades liigseid piiranguid, mis kohati ei ole ka vastavuses EL üldise praktikaga ei võida sellest ei järelvalve asutus, salongi omanik ega lõppkasutaja. Soovides vähendada lampide mõõtmisega kaasnevat kulu võib see kulu hoopis kasvada kui tekib vaidlus mõne punkti osalise mittevastavuse osas. Sellegi poolest on meil hea meel, et peamine ja kõige tähtsam eesmärk, ehk 0,3W/m² piirnorm antud määrusega jõustub.	Täname märkuste eest. Nõustume, et eelnõu eesmärk peab olema tagada selged ja üheselt mõistetavad nõuded, mis ei põhjusta teenuseosutajatele ebavajalikku halduskoormust. Määruse muudatusega ei kehtestata uusi sisulisi dokumenteerimiskohustusi, vaid koondatakse ja täpsustatakse andmeid, mis on seadmete ohutuks kasutamiseks vajalikud ning tulenevad üldjuhul tootja dokumentatsioonist või seadme tavapärasest hooldusest. Samas on arvestatud märkusega, et osa algselt kavandatud dokumentatsiooni nõuetest (sh P4, P6, P7, P9 ja P10) võivad praktikas tekitada tõlgendusküsimusi ja ebavajalikku koormust. Sellest tulenevalt on eelnõu täpsustatud, nimetatud punktid lisast 2 eemaldatud ning selgitused viidud seletuskirja, et tagada nõuete selgus ja kooskõla Euroopa Liidu praktikaga. Sealjuures säilitatakse eelnõuga kehtestatav 0,3 W/m² piirväärtus kui keskne ja otsustav ohutusnõue, mille rakendamine aitab vähendada terviseriske ja tagada teenuse ühtlasema kvaliteedi.
	Terviseamet	
12.	Terviseamet tegi ettepaneku täpsustada § 12 lõike 5 sõnastust vastavalt standardis kasutatavale terminoloogiale, et vältida võimalikke eritõlgendusi. Eelnõus on säte sõnastatud järgmiselt: „Solaariumiseadme ultraviolettlampide suurim lubatud erüteemne kiirgusintensiivsus on 0,3 W/m².“ Terviseamet märkis, et standardis käsitletakse kogukiiritustihedust ning pakkus järgmise sõnastuse: „Solaariumiseadmed ei tohi emiteerida kiirgust, mille efektiivne kogukiiritustihedus erüteemtoime spektri järgi on üle 0,3 W/m².“	Arvestatud. Sätte sõnastust ja seletuskirja läbivalt täpsustatud vastavalt standardis kasutatavale terminoloogiale. Muudatus ei muuda nõude sisulist ulatust ega piirväärtust (0,3 W/m²), vaid aitab tagada õigusselguse ning välistada erinevad tõlgendused.